

SAVAŞ ONLARI NASIL ORTAYA ÇIKARDI
ve ONLAR SAVAŞI NASIL YARATTI

STRATEJİSTLER

Churchill

Stalin

Roosevelt

Mussolini

ve Hitler

PHILLIPS PAYSON O'BRIEN

Çeviri: Sinan Çakır

TİMAS TARİH

29 Ekim 1941 tarihinde Adolf Hitler dikkat çekecek derecede basit gözüken vejetaryen yemeğini yerken ve en sevdiği maden suyunu yudumlarken, aklı durmadan çalışıyordu. Askerî tarihin en büyük zaferi olarak gördüğü galibiyetinin keyfini çıkarabiliyordu. Alman birlikleri, Sovyetler Birliği'nin işgalini içeren Barbarossa Harekâtının 22 Haziran'da başlatılmasından bu yana Joseph Stalin'in Kızıl Ordusuna yaşatılan bir dizi ezici yenilginin sonuncusu olan Kiev şehri çevresinde neredeyse 750.000 Sovyet askerini esir almıştı. Doğu Prusya'daki -Wolfsschanze (Kurt İni) kod adlı- böceklerle dolu ve lüksten uzak karargâhındaki Hitler, gelişen seferi kendi dehasının bir teyidi olarak görüyordu. Ona göre, ulusunu bu zaferin kıyısına sadece onun cüretkâr ve stratejik vizyonu getirebilirdi. Yakında Almanya, Hitler'in yoluna çıkan herkesi ve her şeyi yok ederken, genetik olarak sağlıklı Almanların yerleştirilebileceği devasa bir imparatorluğa sahip olacaktı.

Kafasında fikirler çağlayan Hitler, özenle seçtiği subaylarına ve siyasi yandaşlarına uzun monologlar vermeye başlamıştı. Hepsi de yemek masasında itaatkâr bir şekilde oturuyorlardı. O gece Hitler'in konukları arasında, askerlik hizmetine 1901

yılında başlayan Prusya doğumlu bir mareşal olan Günther von Kluge de vardı. Von Kluge, Sovyetler Birliği'ne saldıran en güçlü kuvvetlerden biri olan 4. Ordu'nun komutanıydı. Hitler'in çok iyi bildiği gibi, Alman Ordusu bir bütün olarak savaşlar kazanırken bile, bazı kıdemli komutanlar, bu zaferlerin, birliklerini Rusya'nın fethedilemez enginliğinin içlerine doğru daha da fazla çektiğinden ve tüm Alman lojistik sistemini çökertmekle tehdit ettiğinden endişe ediyorlardı.

Almanlar için hem demiryolu hem de kara yolu üzerinde büyük sorunlar ortaya çıkıyordu. Çarlık Rusyası günlerinden beri, Sovyetler Birliği'ndeki demiryolu hatları Avrupa'nın diğer yerlerindekielerden daha geniş bir hat ile inşa edilmişti. Bunu bilen Almanlar, tedariklerin mümkün olduğunca hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlamak için Sovyet vagonlarını ele geçirmeyi umuyorlardı. Ancak Sovyet güçleri, Almanlar ilerledikçe lokomotiflerinin neredeyse tamamını geri çekti ve mümkün olduğunca çok demiryolu altyapısını tahrip etti. Böylece Almanlar, kendi trenlerini çalıştırmak ve ilerlemelerini sürdürmek için Sovyet demiryolu sistemini yeniden inşa etmek gibi zahmetli ve zaman alıcı bir görevle baş başa kaldılar. Bu durum hızlarını önemli ölçüde yavaşlatmıştı.

Almanlar kamyon sıkıntısı da çekiyordu. Alman Ordusu, kâğıt üzerinde, dünyanın en gelişmiş ordularından biriydi. Rusya'yı işgal eden birlikler 600.000 motorlu araçla taşınıyordu. Ancak bu araçlar, fethedilmiş bir kıtanın dört bir yanından gelen karma güçlerden oluşuyordu ve devam edebilmek için yakıt bir yana, çok çeşitli lastiklere ve yedek parçalara ihtiyaç vardı. Alman yapımı askerî sınıf kamyonlarının sayısı çok azdı: Yani ordunun belkemiği, büyük ve zırhlı atılımları

desteklemek ve sürekli bir operasyon temposunu sürdürmek için daha fazlasına ihtiyaç duyuyordu.

Alman Ordusu hem demir hem de kara yolunu kontrol etmekle boğuşurken, bin mil uzunluğundaki bir cepheye dağılmış birliklerin ikmalini yapmak lojistik bir kâbusa dönüşüyordu. Trenleri engellerle karşılaşmış ve kamyonlarının sayısı da düşükkken Almanlar, ikmal durumunun düzeltilmesine olanak sağlamak için uzun operasyonel duraklamalar yapmak zorunda kaldılar. Ancak Hitler endişeli görünmüyordu. Israrla, hareket kabiliyetinin abartıldığını vurguluyordu. O gece huzurunda olanlara “Her şey bir yana, operasyonların temposunu bacaklarıyla belirleyen, piyadedir” diyecekti. Onlara, Alman askerinin düşmanları alt edebilmesi için orduya daha fazla ateş gücü sağlamaya odaklanmalarını ve çok hızlı hareket etme konusundaki endişelerini bırakmalarını söyledi. Sonuçta, “hareketlilik ve güç arasında seçim yaparken... hareketlilik lehine ne kadar rahat karar veriliyor” diyecekti.¹

1 Hugh Trevor-Roper, *Hitler's Table Talk, 1941-1944* (New York: Enigma Books, 2000), s. 94.